

389L0106

Nr L 40/12

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

11.2.89

RÅDETS DIREKTIV

av den 21 december 1988

om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter

(89/106/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

i samarbete med Europaparlamentet⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Medlemsstaterna är ansvariga för att byggnader och anläggningar inom deras territorier projekteras och utförs på ett sådant sätt att de inte innebär fara för personer, husdjur eller egendom, samtidigt som andra huvudkrav rörande allmänt välbefinnande tillgodoses.

Medlemsstaterna har bestämmelser och krav som gäller inte bara byggnaders säkerhet utan också hälsa, beständighet, energihushållning, miljöskydd, ekonomi och annat av betydelse för allmänhetens bästa.

Kraven, som ofta är föremål för nationella bestämmelser i lag, förordningar eller administrativa beslut, påverkar direkt beskaffenheten av de byggprodukter som används och återspeglas i nationella standarder, tekniska godkännanden och andra tekniska specifikationer och regler, vilka genom bristande överensstämmelse hindrar varuutbytet inom gemenskapen.

Vitboken om förverkligandet av den inre marknaden, antagen av Europeiska rådet i juni 1985, anger i punkt 71 att i den allmänna strategin särskild vikt skall läggas vid vissa sektorer, däribland byggsektorn. Tekniska handelshinder inom byggsektorn skall, i den mån de inte kan avskaffas genom ömsesidigt erkännande av alla medlemsstaters likvärdighet, avskaffas enligt den nya metod som lagts fram i rådets resolution av den 7 maj 1985⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EGT nr C 93, 6.4.1987, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr C 305, 16.11.1987, s. 74 och
EGT nr C 326, 19.12.1988.

⁽³⁾ EGT nr C 95, 11.4.1988, s. 29.

⁽⁴⁾ EGT nr C 136, 4.6.1985, s. 1.

Däri krävs en precisering av väsentliga krav på säkerhet och annat som är viktigt för allmänt välbefinnande, utan att befintliga och berättigade skyddsnivåer i medlemsstaterna sänks.

De väsentliga kraven anger både allmänna och speciella kriterier som byggnadsverk skall uppfylla. Detta innebär att byggnadsverken med skälig grad av tillförlitlighet skall uppfylla ett, några eller alla dessa krav, när och om detta föreskrivs.

Som grund för harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer på europeisk nivå och för utarbetande och utfärdande av europeiska tekniska godkännanden kommer tillämpningsdokument att upprättas för att ge konkret innehåll åt de väsentliga kraven på teknisk nivå.

De väsentliga kraven utgör grunden för att utarbeta harmoniserade standarder på europeisk nivå för byggprodukter. För att dra största möjliga nytta av en enda inre marknad och för att ge så många tillverkare som möjligt tillgång till denna marknad och största möjliga insyn i marknaden samt för att skapa förutsättningar för ett gemensamt system av harmoniserade regler inom bygg- och anläggningssektorn, bör i största möjliga utsträckning och så snabbt som möjligt harmoniserade standarder utarbetas. Dessa standarder utarbetas av privata organ och skall förbli icke bindande texter. För detta ändamål erkänns Europeiska organisationen för standardisering, CEN och Europeiska organisationen för standardisering inom elområdet, CENELEC som behöriga organ för att fastställa harmoniserade standarder enligt de allmänna riktlinjer för samarbete mellan kommissionen och dessa två organ som undertecknades den 13 november 1984. Enligt detta direktiv är en harmoniserad standard en teknisk specifikation (Europeisk standard eller harmoniserat dokument), fastställd av det ena av eller båda dessa organ på uppdrag av kommissionen enligt rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1983, som fastställer en informationsprocedur avseende tekniska standarder och föreskrifter⁽⁵⁾.

På grund av byggprodukternas speciella beskaffenhet krävs en exakt formulering av de harmoniserade standarderna. Därför måste det utarbetas tillämpningsdokument för att ge anknytning mellan standardiseringsuppdragen och de väsentliga kraven. I de harmoniserade standar-

⁽⁵⁾ EGT nr L 109, 26.4.1983, s. 8.

derna, som så långt möjligt uttrycks som produktens prestanda, tas hänsyn till dessa tillämpningsdokument, vilka skall utarbetas i samarbete med medlemsstaterna.

För att ta hänsyn till olika nivåer i de väsentliga kraven för vissa byggnadsverk och till olika förhållanden som råder i medlemsstaterna skall klasser för prestationsnivåer och för krav, som produkterna i framtiden skall uppfylla i medlemsstaterna, anges i tillämpningsdokumenten och i de harmoniserade tekniska specifikationerna.

Harmoniserade standarder bör innehålla klassificeringar som gör det möjligt att även i fortsättningen släppa ut produkter på marknaden, som uppfyller de väsentliga kraven och som tillverkas och används lagenligt i överensstämmelse med tekniska traditioner som motiveras av lokala klimatförhållanden eller andra förhållanden.

En produkt anses lämplig att använda om den överensstämmer med en harmoniserad standard, ett europeiskt tekniskt godkännande eller en icke harmoniserad teknisk specifikation som erkänts på gemenskapsnivå. Om produkter är av mindre betydelse med avseende på de väsentliga kraven och om de avviker från befintliga tekniska specifikationer, kan deras lämplighet intygas av ett godkänt organ.

Produkter som på detta sätt ansetts lämpliga att använda är lätta att identifiera genom EG-märket. De skall åtnjuta fri rörlighet inom hela gemenskapen och kunna användas fritt för avsett ändamål.

I de fall produkter finns, för vilka europeiska standarder inte kan utarbetas eller förutses inom rimlig tid, eller i de fall produkter avviker väsentligt från en standard, kan produkternas lämplighet för användning bestyrkas genom europeiskt tekniskt godkännande på grundval av allmänna riktlinjer. De allmänna riktlinjerna för att utfärda europeiska tekniska godkännanden kommer att antas på grundval av tillämpningsdokumenten.

När harmoniserade standarder eller europeiska tekniska godkännanden inte finns framtagna kan nationella eller andra icke harmoniserade tekniska specifikationer godtas som lämplig grund för att anse de väsentliga kraven uppfyllda.

Produkterna skall överensstämma med harmoniserade standarder och icke-harmoniserade tekniska specifikationer som erkänts på europeisk nivå med hjälp av tillverkarens egenkontroll och genom kontroll, provning och certifiering, verkställda av oberoende kvalificerade tredjepartsorgan eller av tillverkaren själv.

Ett speciellt förfarande bör erbjudas som en interimsgård för produkter för vilka det ännu inte finns standarder eller tekniska godkännanden på europeisk nivå. Detta förfarande syftar till att underlätta erkännande av

provningsresultat som tagits fram i en annan medlemsstat enligt de tekniska kraven i destinationslandet.

En ständig byggkommitté av experter som utses av medlemsstaterna skall bildas för att hjälpa kommissionen i frågor som uppkommer vid genomförandet och den praktiska tillämpningen av detta direktiv.

Medlemsstaternas ansvar inom sitt territorium för säkerhet, hälsa och annat som omfattas av de väsentliga kraven bör erkännas i en skydds klausul som erbjuder lämpliga skyddsåtgärder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Tillämpningsområde — Definitioner — Krav — Tekniska specifikationer — Fria varurörelser

Artikel 1

1. Detta direktiv gäller byggprodukter i den mån de berörs av de väsentliga kraven på byggnadsverk i artikel 3.1.

2. I detta direktiv avses med *byggprodukt* varje produkt som tillverkats för att infogas varaktigt i byggnadsverk, såväl i byggnader som i andra anläggningar.

Byggprodukter benämns i fortsättningen produkter. Byggnader och andra anläggningar benämns i fortsättningen byggnadsverk.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att produkter enligt artikel 1 som är avsedda att användas i byggnadsverk får släppas ut på marknaden endast om de är lämpliga för sådan användning. Det sistnämnda innebär att de skall ha sådana egenskaper att de byggnadsverk i vilka de infogas, monteras, används eller installeras kan uppfylla de väsentliga krav som avses i artikel 3 i den mån byggnadsverken omfattas av bestämmelser som innehåller sådana krav och är rätt projekterade och utförda.

2. När produkter omfattas av andra gemenskapsdirektiv som behandlar andra aspekter, skall EG:s överensstämmelsemärke som avses i artikel 4.2, i fortsättningen benämnt EG-märket, utvisa att kraven i dessa andra direktiv också uppfyllts.

3. Om ett kommande direktiv huvudsakligen berör andra områden och endast i mindre utsträckning de väsentliga kraven i detta direktiv, skall det kommande direktivet innehålla bestämmelser som säkerställer att det också täcker kraven i detta direktiv.

4. Detta direktiv skall inte påverka medlemsstaternas rätt att — med beaktande av fördragets bestämmelser — ange de krav som de anser nödvändiga för att arbetstare skall vara skyddade när de använder produkterna. Detta gäller dock bara under förutsättning att produkterna inte ändras i förhållande till specifikationerna i detta direktiv.

Artikel 3

1. De väsentliga krav på byggnadsverk som kan återverka på en produkts tekniska egenskaper anges i bilaga 1. Ett, flera eller alla krav kan vara tillämpliga och skall uppfyllas under en ekonomiskt skälig livslängd.

2. För att ta hänsyn till skillnader, som beror på geografi, klimat eller levnadssätt, liksom även till olika skyddsnivåer som kan gälla nationellt, regionalt eller lokalt, kan för varje väsentligt krav en klassindelning ske i de dokument som avses i punkt 3 och de tekniska specifikationer som avses i artikel 4.

3. De väsentliga kraven skall preciseras i dokument (tillämpningsdokument) så att det nödvändiga sambandet uppnås mellan de väsentliga krav som avses i punkt 1 och de standardiseringsuppdrag, uppdrag rörande riktlinjer för europeiskt tekniskt godkännande eller godtaganden av andra tekniska specifikationer som avses i artiklarna 4 och 5.

Artikel 4

1. Standarder och tekniska godkännanden benämns i detta direktiv *tekniska specifikationer*.

Med harmoniserade standarder avses i direktivet tekniska specifikationer som antagits av CEN och CENELEC, var för sig eller gemensamt, på uppdrag av kommissionen enligt direktiv 83/189/EEG och efter yttrande från den kommitté som avses i artikel 19 samt i överensstämmelse med de allmänna bestämmelserna av den 13 november 1984 om samarbete mellan kommissionen och de två organisationerna.

2. Medlemsstaterna skall förutsätta att produkter är lämpliga för avsedd användning om de har sådan beskaffenhet att de byggnadsverk — riktigt projekterade och byggda — som de ingår i, tillgodoser de huvudkrav som

avses i artikel 3 och om de är försedda med EG-märket. EG-märket skall visa

- a) att produkterna överensstämmer med de tillämpliga nationella standarder som utgör överförda harmoniserade standarder och till vilka hänvisning skett genom offentliggörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*; medlemsstaterna skall offentliggöra referenser till dessa nationella standarder,
- b) att produkterna överensstämmer med ett europeiskt tekniskt godkännande som meddelats på det sätt som anges i kapitel III, eller
- c) att produkterna, om harmoniserade specifikationer saknas, överensstämmer med de nationella tekniska specifikationer som anges i punkt 3; en förteckning över sådana nationella specifikationer skall upprättas på det sätt som anges i artikel 5.2.

3. Medlemsstaterna får till kommissionen överlämna texterna till de nationella tekniska specifikationer som de anser överensstämma med de väsentliga kraven i artikel 3. Kommissionen skall skyndsamt vidarebefordra dessa specifikationer till de andra medlemsstaterna. På det sätt som anges i artikel 5.2 skall kommissionen anmäla för medlemsstaterna sådana specifikationer som förutsätts överensstämma med de väsentliga krav som avses i artikel 3.

Kommissionen kommer att i samråd med den kommitté som avses i artikel 19 ta initiativ till och införa detta förfarande.

Medlemsstaterna skall offentliggöra referenser till dessa tekniska specifikationer. Kommissionen skall också offentliggöra dem i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

4. Om en tillverkare eller dennes ombud inom gemenskapen inte har tillämpat eller bara delvis har tillämpat de befintliga tekniska specifikationer som avses i punkt 2 och som enligt villkoren i artikel 13.4 kräver att produkten skall vara föremål för en försäkran om överensstämmelse enligt punkt 2 ii, andra eller tredje alternativet i bilaga 3, skall motsvarande regler tillämpas som de i artikel 13.4 och bilaga 3. Varans lämplighet för användning — med den innebörd som anges i artikel 2.1 — skall fastställas enligt det förfarande som anges under punkt 2 ii, andra alternativet i bilaga 3.

5. I samråd med den kommitté som avses i artikel 19 skall kommissionen upprätta, handha och regelbundet revidera en förteckning över produkter av mindre betydelse för hälsa och säkerhet. Produkter som tagits upp i denna förteckning får släppas ut på marknaden under förutsättning att tillverkaren har utfärdat en försäkran om produkternas överensstämmelse med allmänt erkänd och tillämpad teknik.

6. EG-märket innebär att en produkt uppfyller kraven i punkterna 2 och 4. Det åligger tillverkaren eller dennes ombud inom gemenskapen att ansvara för att EG-märket

anbringas på själva produkten, på en etikett som är fäst vid produkten, på förpackningen eller på de medföljande handelsdokumenten.

Utformningen av EG-märket och villkoren för dess användning framgår av bilaga 3.

De produkter som anges under punkt 5 skall inte förses med EG-märket.

Artikel 5

1. När en medlemsstat eller kommissionen finner att sådana harmoniserade standarder eller europeiska tekniska godkännanden som avses i artikel 4.2 a och b eller uppdrag som avses i kapitel II inte uppfyller bestämmelserna i artiklarna 2 och 3, skall medlemsstaten eller kommissionen underrätta den kommitté som avses i artikel 19 och ange skälen. Kommittén skall omgående yttra sig i frågan.

Med beaktande av kommitténs yttrande och, om det gäller harmoniserade standarder, efter samråd med den kommitté som inrättats enligt direktiv 83/189/EEG, skall kommissionen meddela medlemsstaterna om standarderna eller godkännandena skall återkallas i den publikation som avses i artikel 7.3.

2. Efter sådant överlämnande som avses i artikel 4.3 skall kommissionen samråda med den kommitté som anges i artikel 19. På grundval av kommitténs yttrande skall kommissionen anmäla till medlemsstaterna om den tekniska specifikationen bör förutsättas överensstämma med de väsentliga kraven och, om så är fallet, offentliggöra detta i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Om kommissionen eller en medlemsstat anser att en teknisk specifikation inte längre uppfyller de villkor som är nödvändiga för att den skall förutsättas överensstämma med bestämmelserna i artiklarna 2 och 3, skall kommissionen rådgöra med den kommitté som avses i artikel 19. Med beaktande av kommitténs uppfattning skall kommissionen anmäla till medlemsstaterna om den nationella tekniska specifikationen i fortsättningen skall förutsättas överensstämma med bestämmelserna och, om så inte är fallet, om den referens som avses i artikel 4.3 skall återkallas.

Artikel 6

1. Medlemsstaterna skall inte hindra att produkter som uppfyller direktivets bestämmelser ges fri rörlighet, släpps ut på marknaden eller används inom deras territorier.

Medlemsstaterna skall säkerställa att användningen av dessa produkter för avsedda ändamål inte hindras av regler eller villkor som ställs upp av offentliga organ eller

av privata organ, vilka uppträder som offentliga företag eller offentliga organ i kraft av en monopolställning.

2. Intill dess att de europeiska tekniska specifikationer som avses i kapitel II och III anger annat, skall medlemsstaterna dock tillåta att produkter som inte omfattas av artikel 4.2 släpps ut på marknaden inom deras territorier om produkterna uppfyller nationella bestämmelser som överensstämmer med fördraget. Kommissionen och den kommitté som avses i artikel 19 kommer att övervaka och regelbundet granska de europeiska tekniska specifikationernas utveckling.

3. Om tillämpliga europeiska tekniska specifikationer, antingen i sig själva eller på grundval av de tillämpningsdokument som avses i artikel 3, 3, skiljer mellan olika klasser, som motsvarar olika kravnivåer, får en medlemsstat bestämma den kravnivå som skall gälla inom dess territorium endast inom den klassificering som fastställts på gemenskapsnivå och endast om därvid används alla, några eller en av klasserna.

KAPITEL II

Harmoniserade standarder

Artikel 7

1. För att säkerställa kvaliteten på harmoniserade standarder för produkter skall standarderna fastställas av de europeiska standardiseringsorganen på grundval av uppdrag från kommissionen enligt det förfarande som föreskrivits i direktiv 83/189/EEC och efter samråd med den kommitté som avses i artikel 19 samt i överensstämmelse med de allmänna bestämmelserna av den 13 november 1984 om samarbete mellan kommissionen och organen.

2. De färdiga standarderna skall med beaktande av tillämpningsdokumenten så långt det är möjligt uttryckas som krav på produkternas prestanda.

3. När standarderna har fastställts av de europeiska standardiseringsorganen, skall kommissionen offentliggöra referenser till dem i serie C av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

KAPITEL III

Europeiskt tekniskt godkännande

Artikel 8

1. Europeiskt tekniskt godkännande är en positiv teknisk bedömning av en produkts lämplighet för avsedd användning, som baserar sig på att de väsentliga kraven uppfylls för de byggnadsverk där varan skall användas.

2. Europeiska tekniska godkännanden kan meddelas för

- a) produkter, för vilka det varken finns en harmoniserad standard eller en erkänd nationell standard eller ett uppdrag om utarbetande av en harmoniserad standard och för vilka kommissionen, efter att ha hört den kommitté som anges i artikel 19, finner att en standard inte kan eller ännu inte kan utarbetas, samt
- b) produkter som påtagligt skiljer sig från harmoniserade eller erkända nationella standarder.

Även om ett uppdrag om utarbetande av en harmoniserad standard har meddelats, utesluter bestämmelsen under a inte att ett europeiskt tekniskt godkännande meddelas beträffande produkter för vilka det finns riktlinjer för sådana godkännanden. Detta gäller tills den harmoniserade standarden träder i kraft i medlemsländerna.

3. Efter att ha hört den kommitté som anges i artikel 19 kan kommissionen i särskilda fall göra undantag från bestämmelsen i punkt 2 a och medge att ett europeiskt tekniskt godkännande meddelas beträffande produkter för vilka det finns ett uppdrag om utarbetande av en harmoniserad standard eller beträffande vilka kommissionen konstaterat att en harmoniserad standard kan utarbetas. Medgivandet skall lämnas för en bestämd tid.

4. Europeiska tekniska godkännanden skall i regel ges för fem år. Denna period kan förlängas.

Artikel 9

1. Ett europeiskt tekniskt godkännande av en produkt skall grundas på undersökningar, provningar och bedömning på grundval av de tillämpningsdokument som avses i artikel 3.3 och de riktlinjer för produkten eller motsvarande produktgrupper som avses i artikel 11.

2. Om sådana riktlinjer som avses i artikel 11 inte finns, eller ännu inte finns, utarbetade kan europeiskt tekniskt godkännande meddelas med hänvisning till de tillämpliga väsentliga kraven och tillämpningsdokumenten, varvid bedömningen av produkten görs av godkännandeorganen gemensamt i den organisation som avses i bilaga 2. Om godkännandeorganen inte är eniga skall ärendet hänskjutas till den kommitté som anges i artikel 19.

3. På begäran av tillverkaren eller dennes ombud inom gemenskapen skall det europeiska tekniska godkännandet av en produkt meddelas i medlemsstaten på det sätt som anges i bilaga 2.

Artikel 10

1. Varje medlemsstat skall till de andra staterna och till kommissionen anmäla namn på och adress till de organ som har utsetts att meddela europeiska tekniska godkännanden.

2. Godkännandeorganen måste uppfylla kraven i detta direktiv och måste särskilt kunna

- bedöma nya produkters lämplighet för användning på grundval av vetenskaplig och praktisk kunskap,
- fatta beslut som är opartiska i förhållande till berörda tillverkare och deras ombuds intressen samt
- sammanfatta vad som anförts av berörda parter i en avvägd bedömning.

3. Förteckningen över godkännandeorgan, som är behöriga att meddela europeiska tekniska godkännanden, liksom varje tillägg till förteckningen, skall offentliggöras i serie C av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 11

1. Efter samråd med den kommitté som anges i artikel 19 skall kommissionen lämna uppdrag till den sammanlutning av godkännandeorgan som utsetts av medlemsstaterna för att utarbeta riktlinjer för europeiska tekniska godkännanden av en produkt eller en produktgrupp.

2. Riktlinjerna för europeiskt tekniskt godkännande av en produkt eller produktgrupp skall i första hand innehålla

- a) en förteckning över tillämpningsdokument enligt artikel 3.3 som man skall beakta,
- b) speciella krav på produkten med avseende på de väsentliga krav som avses i artikel 3.1,
- c) provningsförfarandena,
- d) metod för värdering och bedömning av provningsresultaten,
- e) förfarandena för kontroll och överensstämmelse, vilka skall vara i överensstämmelse med artikel 13, 14 och 15,
- f) giltighetstiden för det europeiska tekniska godkännandet.

3. Efter att ha hört den kommitté som anges i artikel 19 skall medlemsstaterna offentliggöra riktlinjerna för europeiska tekniska godkännanden på sitt eller sina officiella språk.

KAPITEL IV

Tillämpningsdokument

Artikel 12

1. Kommissionen skall efter att ha rådgjort med den kommitté som anges i artikel 19 uppdraga åt tekniska kom-

mittéer, i vilka medlemsstaterna deltar, att upprätta de tillämpningsdokument som avses i artikel 3.3.

2. Tillämpningsdokumenten skall

- a) konkretisera de i artikel 3 och bilaga 1 fastställda väsentliga kraven; detta skall ske genom att harmonisera terminologin och det tekniska underlaget och genom att ange klasser eller nivåer för varje krav när så behövs och när den vetenskapliga och tekniska kunskapen möjliggör det,
- b) anvisa metoder så att dessa klasser eller kravnivåer kan relateras till de tekniska specifikationer som avses i artikel 4, t.ex. metoder för beräkning och bestämning, tekniska konstruktionsregler etc.,
- c) tjäna som underlag för att utarbeta harmoniserade standarder och riktlinjer för europeiskt tekniskt godkännande samt för erkännande av nationella tekniska specifikationer enligt artikel 4.3.

3. Kommissionen skall offentliggöra tillämpningsdokumenten i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* sedan man inhämtat synpunkter från den kommitté som anges i artikel 19.

KAPITEL V

Bestyrkande av överensstämmelse

Artikel 13

1. Tillverkaren eller dennes ombud inom gemenskapen skall vara ansvarig för att bestyrka att produkterna överensstämmer med kraven i en teknisk specifikation enligt artikel 4.

2. Produkter för vilka överensstämmelse bestyrkts skall förutsättas överensstämma med tekniska specifikationer enligt artikel 4. Överensstämmelsen skall visas genom provningar eller andra bevis på grundval av de tekniska specifikationerna enligt bilaga 3.

3. För bestyrkande av en produkts överensstämmelse fordras

- a) att tillverkaren har en tillverkningskontroll i fabriken för att säkerställa att produkterna överensstämmer med tillämpliga tekniska specifikationer, eller
- b) att, för vissa produkter som anges i de tillämpliga tekniska specifikationerna, ett godkänt certifieringsorgan, utöver fabriken tillverkningskontroll, tar del i bedömning och övervakning av tillverkningskontrollen eller av själva produkten.

4. Valet av förfarande enligt punkt 3 för en viss produkt eller produktgrupp skall fastställas av kommissionen, efter samråd med den kommitté som anges i artikel 19, alltefter

- a) hur betydelsefull produkten är med avseende på de väsentliga kraven, i synnerhet beträffande hälsa och säkerhet
- b) produktens beskaffenhet
- c) hur ändringar av produktens egenskaper påverkar dess användbarhet
- d) sannolikheten av att fel uppstår i tillverkningen, enligt vad som närmare anges i bilaga 3.

Vid varje tillfälle skall det förfarande väljas som är minst betungande och samtidigt förenligt med kraven på säkerhet.

Det förfarande som sålunda bestämts skall anges i uppdragen och i de tekniska specifikationerna eller vid publiceringen av dem.

5. Vid tillverkning av enskilda produkter (och icke-serietillverkning) skall det vara tillräckligt med en försäkran om överensstämmelse enligt punkt 2 ii tredje alternativet i bilaga 3, såvida det inte bestämts annorlunda i de tekniska specifikationerna för produkter som har särskilt stor betydelse för hälsa och säkerhet.

Artikel 14

1. Enligt bilaga 3 skall de beskrivna förfarandena leda till

- a) när det gäller artikel 13.3 a, att tillverkaren eller dennes ombud i gemenskapen utfärdar en försäkran om produktens överensstämmelse, eller
- b) när det gäller artikel 13.3 b, att ett godkänt certifieringsorgan utfärdar ett överensstämmelseintyg för ett system med tillverkningskontroll och övervakning eller för själva produkten.

Detaljregler hur förfarandena för bestyrkande av överensstämmelse skall tillämpas anges i bilaga 3.

2. Tillverkarens försäkran om överensstämmelse eller bevis om överensstämmelse berättigar tillverkaren eller dennes ombud i gemenskapen att fästa EG-märket på själva produkten, på en etikett som är fäst vid den, på dess förpackning eller på medföljande handelsdokument. EG-märkets utformning och regler för dess användning med avseende på vart och ett av förfarandena för bestyrkande av överensstämmelse anges i bilaga 3.

Artikel 15

1. Medlemsstaterna skall svara för att EG-märket används på rätt sätt.

2. Om det konstateras att EG-märket har åsatts en produkt som inte överensstämmer, eller inte längre överensstämmer, med detta direktiv, skall den medlemsstat där överensstämmelsen intygades se till att användningen av EG-märket om nödvändigt förbjuds och att osålda produkter återkallas eller märket utplånas, till dess produkten i fråga åter överensstämmer med kraven.

Medlemsstaten i fråga skall omedelbart informera de övriga medlemsstaterna och kommissionen, och uppge alla nödvändiga detaljer om kvalitet och kvantitet som behövs för att identifiera den produkt som inte uppfyller kraven.

3. Medlemsstaterna skall se till att märken som lätt kan förväxlas med EG-märket inte får fästas på produkter eller förpackningar.

KAPITEL VI

Speciella förfaranden*Artikel 16*

1. När tekniska specifikationer, definierade i artikel 4, saknas för en bestämd produkt skall den mottagande medlemsstaten, på begäran i varje enskilt fall, anse att produkten överensstämmer med gällande nationella bestämmelser, om den har godkänts vid provning och kontroll som utförts av godkänt organ i den tillverkande medlemsstaten enligt de metoder som gäller i den mottagande medlemsstaten eller som erkänns av denna medlemsstat som likvärdiga.

2. Den tillverkande medlemsstaten skall till den mottagande medlemsstaten, enligt vars bestämmelser provningarna och kontrollerna skall utföras, lämna uppgift om det organ som avses bli godkänt för detta ändamål. Den mottagande medlemsstaten och den tillverkande medlemsstaten skall förse varandra med all nödvändig information. När detta utbyte av information är avslutat, godkänner den tillverkande medlemsstaten det organ som utsetts. Om en medlemsstat har betänkligheter skall dessa dokumenteras och kommissionen informeras.

3. Medlemsstaterna skall se till att de utsedda organen förser varandra med all nödvändig hjälp.

4. När en medlemsstat konstaterar att ett godkänt organ inte utför provningar och kontroll på ett riktigt sätt i överensstämmelse med de nationella bestämmelserna, skall den underrätta den medlemsstat där organet godkänts. Denna medlemsstat skall inom rimlig tid infor-

mera den anmälande medlemsstaten om vilka åtgärder som vidtagits. Om den anmälande medlemsstaten inte anser att dessa åtgärder är tillräckliga, kan den förbjuda att produkten i fråga släpps ut på marknaden och används eller föreskriva särskilda villkor för produkten. Den skall informera den andra medlemsstaten och kommissionen om detta.

Artikel 17

Mottagande medlemsstater skall tillmäta rapporter och bestyrkanden av överensstämmelse, vilka utfärdats i den tillverkande medlemsstaten enligt den procedur som avses i artikel 16, samma värde som den tillmäter sina egna motsvarande nationella dokument.

KAPITEL VII

Godkända organ*Artikel 18*

1. Varje medlemsstat skall förse kommissionen med en lista med namn på och adresser till certifieringsorgan, kontrollorgan och provningslaboratorier som har utsetts av medlemsstaten för uppgifter som skall utföras, vad avser tekniska godkännanden, certifieringar av överensstämmelse, kontroll och provningar enligt detta direktiv.

2. Certifieringsorgan, kontrollorgan och provningslaboratorier skall uppfylla de kriterier som fastställts i bilaga 4.

3. Medlemsstater skall ange vilka produkter som faller inom de i punkt 1 angivna organens kompetensområde och vilka uppgifter som kommer att tilldelas dem.

KAPITEL VIII

Ständiga byggkommittén*Artikel 19*

1. En ständig byggkommitté inrättas härmed.

2. Kommittén skall bestå av företrädare som utses av medlemsstaterna. En företrädare för kommissionen skall vara dess ordförande. Varje medlemsstat skall utse två företrädare. Dessa kan åtföljas av experter.

3. Kommittén skall själv fastställa sin arbetsordning.

Artikel 20

1. På anmodan av sin ordförande eller en medlemsstat kan den kommitté som anges i artikel 19 undersöka alla frågor som uppkommer i samband med genomförandet och den praktiska tillämpningen av detta direktiv.

2. Enligt det förfarande som anges i punkterna 3 och 4 skall bestämmelser antas för

a) att fastställa klasser för krav, i den mån de inte redan tas upp i tillämpningsdokumenten och för bestyrkande av överensstämmelse i uppdrag rörande standarder enligt artikel 7.1 eller riktlinjer för europeiska tekniska godkännanden enligt artikel 11.1;

b) att ge uppdrag för att upprätta tillämpningsdokument enligt artikel 12.1 och beslut om tillämpningsdokument enligt artikel 12.3, och för

c) att erkänna nationella tekniska specifikationer enligt artikel 4.3.

3. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Kommittén skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen varvid medlemsstaternas röster skall vägas enligt fördragets artikel 148.2. Ordföranden får inte rösta.

4. Kommissionen skall själv anta förslaget om det har tillstyrkts av kommittén.

Om förslaget inte har tillstyrkts av kommittén eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att förslaget mottagits, skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

KAPITEL IX

Skyddsbestämmelse*Artikel 21*

1. Om en medlemsstat konstaterar att en produkt, som förklarats överensstämma med föreskrifterna i detta di-

rektiv, inte uppfyller kraven i artikel 2 och 3, skall den vidta alla de åtgärder som krävs för att återkalla produkten från marknaden, förbjuda att den släpps ut på marknaden eller begränsa distributionen av den.

Den berörda medlemsstaten skall omedelbart informera kommissionen om varje sådan åtgärd, ange skälen för sitt beslut och särskilt om den bristande överensstämmelsen beror på

a) avvikelser från artikel 2 och 3 när produkten inte motsvarar de tekniska specifikationer som avses i artikel 4,

b) felaktig tillämpning av de tekniska specifikationer som avses i artikel 4,

c) brister i de tekniska specifikationer som avses i artikel 4.

2. Kommissionen skall så snart som möjligt samråda med de berörda parterna. Om kommissionen efter detta samråd finner att åtgärden är berättigad, skall den omedelbart underrätta såväl den medlemsstat som vidtog åtgärden som andra medlemsstater om detta.

3. Om det beslut som avses i punkt 1 hänförs till brister i standarderna eller i de tekniska specifikationerna och om den medlemsstat som har vidtagit åtgärderna avser att vidmakthålla dem, skall kommissionen, efter att ha rådgjort med de berörda parterna, inom två månader framlägga ärendet inför den kommitté som anges i artikel 19 och, i de fall ärendet gäller brister i en harmoniserad standard, inför den kommitté som inrättats enligt direktiv 83/189/EEG, samt inleda det förfarande som avses i artikel 5.2.

4. De berörda medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder mot den som utfärdade försäkran om överensstämmelse och de skall informera kommissionen och de övriga medlemsstaterna om detta.

5. Kommissionen skall se till att medlemsstaterna fortlopande informeras om utvecklingen och resultatet av förfarandet.

KAPITEL X

Slutbestämmelser*Artikel 22*

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta direktiv inom 30 månader efter dagen för anmälan⁽¹⁾. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

⁽¹⁾ Detta direktiv anmäldes till medlemsstaterna den 27 december 1988.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattar detta direktiv.

Artikel 23

Senast den 31 december 1993 skall kommissionen i samråd med den kommitté som anges i artikel 19 utvärdera användbarheten i de förfaranden som fastställs i detta direktiv och vid behov lägga fram förslag till lämpliga ändringar.

Artikel 24

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 21 december 1988.

På rådets vägnar

V. PAPANDREOU

Ordförande

BILAGA 1

VÄSENTLIGA KRAV

Produkterna skall vara lämpliga för byggnadsverk som (i sin helhet och i sina delar) med hänsyn tagen till ekonomiska faktorer är lämpliga för avsedd användning och som härvid uppfyller följande väsentliga krav i de fall byggnadsverken omfattas av föreskrifter som innehåller sådana krav. Dessa krav måste, under förutsättning av normalt underhåll, uppfyllas under en ekonomiskt rimlig livslängd. Kraven tar i allmänhet hänsyn till sådan påverkan som är förutsägbar.

1. Bärförmåga, stadga och beständighet

Byggnadsverket skall vara konstruerat och utfört på ett sådant sätt att den påverkan det sannolikt utsätts för under bygg- och bruksskedet inte leder till

- a) ras av byggnadsverket, helt eller delvis,
- b) sådana större deformationer som är oacceptabla,
- c) skada på andra delar av byggnadsverket, dess installationer eller fasta utrustning, till följd av större deformationer i den bärande konstruktionen,
- d) skada genom händelse som inte står i proportion till den ursprungliga orsaken.

2. Brandskydd

Byggnadsverket skall vara konstruerat och utfört på ett sådant sätt att om brand uppstår

- byggnadsverkets bärförmåga kan antas förbli intakt under en bestämd tid,
- utveckling och spridning av brand och rök inom byggnaden begränsas,
- spridning av brand till närliggande byggnader begränsas,
- personer som befinner sig i byggnaden kan lämna den eller räddas på annat sätt,
- räddningsmanskapets säkerhet beaktas.

3. Hygien, hälsa och miljö

Byggnadsverket skall vara konstruerat och utfört på ett sådant sätt att det inte medför risk för de boendes eller grannarnas hygien eller hälsa, särskilt inte som en följd av

- utsläpp av giftig gas,
- förekomst av farliga partiklar eller gaser i luften,
- farlig strålning,
- förorening eller förgiftning av vatten eller mark,
- bristfälligt omhändertagande av avloppsvatten, rök och fast eller flytande avfall,
- förekomst av fukt i byggnadens delar eller på ytor inom byggnaden.

4. Säkerhet vid användning

Byggnadsverket skall vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att det inte innebär oacceptabel risk för olyckor vid användning eller drift såsom halka, fall, sammanstötning, brännskador, elstötar eller skador från explosioner.

5. Bullerskydd

Byggnadsverket skall vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att buller, som uppfattas av de boende eller av personer i närheten av byggnaden, ligger på en nivå som inte medför risk för deras hälsa och som möjliggör sömn, vila och arbete under tillfredsställande förhållanden.

6. Energihushållning och värmeisolering

Byggnadsverket och dess installationer för uppvärmning, kylning och ventilation skall vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att den mängd energi som med hänsyn till klimatförhållandena på platsen behövs vid användandet är liten och värmekomforten för brukarna är tillfredsställande.

*BILAGA 2***EUROPEISKT TEKNISKT GODKÄNNANDE**

1. Ansökan om godkännande kan göras av en tillverkare, eller dennes ombud i gemenskapen, endast till ett enda, för ändamålet auktoriserat organ.
2. De godkännandeorgan som utsetts av medlemsstaterna bildar en organisation. Det åligger denna organisation att vid genomförandet av sina uppgifter nära samarbeta med kommissionen, som i viktiga frågor skall rådgöra med den kommitté som anges i artikel 19 i detta direktiv. Om en medlemsstat har utsett mer än ett godkännandeorgan skall medlemsstaten ansvara för samordningen av dessa organ och även bestämma vilket av organen som skall föra talan i organisationen.
3. De gemensamma procedurreglerna för ansökan, behandling och utfärdande av godkännanden utarbetas av den organisation som utgörs av de utsedda godkännandeorganen. De gemensamma förfarandereglerna antas av kommissionen på grundval av kommitténs uppfattning enligt artikel 20.
4. Godkännandeorganen skall ge varandra allt nödvändigt stöd i den organisation de tillhör. Denna organisation ansvarar också för samordning i konkreta frågor om tekniskt godkännande. Vid behov bildar organisationen undergrupper för detta ändamål.
5. De europeiska tekniska godkännandena offentliggörs av de godkännande organen, som underrättar alla de andra godkända organen. Ett auktoriserat godkännandeorgan skall, om det så begär, som information få en fullständig uppsättning av det underlag som legat till grund för godkännandet.
6. Kostnaderna i samband med förfarandet för europeiskt tekniskt godkännande skall bestridas av sökanden enligt nationella regler.

BILAGA 3

BESTYRKANDE AV ÖVERENSSTÄMMELSE MED TEKNISKA SPECIFIKATIONER

1. METODER FÖR KONTROLL AV ÖVERENSSTÄMMELSE

När förfaranden för bestyrkande av en varas överensstämmelse med tekniska specifikationer enligt artikel 13 fastställs, skall följande metoder för kontroll av överensstämmelsen användas (val och kombination av metoder för ett givet system skall bero på kraven på den särskilda produkten eller produktgruppen enligt villkoren i artikel 13.3 och 13.4:

- a) Av tillverkaren eller godkänt organ genomförd första typprovning av produkten.
- b) Av tillverkaren eller godkänt organ genomförd provning av stickprov som tagits i fabriken enligt en fastställd kontrollplan.
- c) Av tillverkaren eller godkänt organ genomförd revisionsprovning av stickprov som tagits i fabriken, på öppna marknaden eller vid byggplatsen.
- d) Av tillverkaren eller godkänt organ genomförd provning av stickprov som tagits ur ett parti färdigt för leverans eller som har levererats.
- e) Fabrikens egen tillverkningskontroll.
- f) Av godkänt organ genomförd första besiktning av fabriken och av fabrikens tillverkningskontroll.
- g) Av godkänt organ genomförd fortlöpande övervakning, värdering och bedömning av fabrikens tillverkningskontroll.

Tillverkningskontroll enligt direktivet innebär en ständig intern kontroll av produktionen, utförd av tillverkaren. Grundvillkor, krav och bestämmelser som tillämpas av tillverkaren, skall dokumenteras på ett systematiskt sätt i form av skriftlig redogörelse för metoder och procedurer. Denna dokumentation över systemet för tillverkningskontroll skall garantera att kvalitetsäkring uppfattas på samma sätt, samt möjliggöra kontroll av om erforderliga produkttegenskaper uppnås och om systemet för tillverkningskontrollen är effektivt.

2. SYSTEM FÖR BESTYRKANDE AV ÖVERENSSTÄMMELSE

I första hand skall följande system för bestyrkande av överensstämmelse användas.

- i) Certifiering av produktens överensstämmelse genomförd av ett godkänt certifierande organ på grundval av:
 - a) (*avseende tillverkaren*)
 - 1) fabrikens tillverkningskontroll;
 - 2) ytterligare stickprov som tagits i fabriken av tillverkaren enligt fastställd kontrollplan.
 - b) (*avseende det godkända organet*)
 - 3) första typprovning av produkten;
 - 4) första besiktning av fabriken och av fabrikens egen tillverkningskontroll;
 - 5) kontinuerlig övervakning, bedömning och godkännande av fabrikens egen tillverkningskontroll;
 - 6) eventuellt, revisionsprovning av stickprov som tagits i fabriken, på den öppna marknaden eller vid byggplatsen.
- ii) Försäkran om produktens överensstämmelse utställd av tillverkaren med utgångspunkt från:

Första alternativet:

- a) (*avseende tillverkaren*)
 - 1) första typprovning av produkten;
 - 2) fabrikens egen tillverkningskontroll;
 - 3) eventuellt, stickprov som tagits vid fabriken enligt en fastlagd kontrollplan;
- b) (*avseende det godkända organet*)
 - 4) certifiering av fabrikens egen tillverkningskontroll med utgångspunkt från:
 - första besiktning av fabriken och av fabrikens egen tillverkningskontroll,
 - eventuellt, fortlöpande övervakning, bedömning och godkännande av fabrikens egen tillverkningskontroll.

Andra alternativet:

- 1) första typprovning av produkten genomförd av ett godkänt laboratorium;
- 2) fabriken egen tillverkningskontroll.

Tredje alternativet:

- a) första typprovning genomförd av tillverkaren;
- b) fabriken egen tillverkningskontroll.

3. ORGAN FÖR BESTYRKANDE AV ÖVERENSSTÄMMELSE

Alltefter arbetsuppgift skiljs mellan följande organ för bestyrkande av överensstämmelse:

- i) *Certifieringsorgan*, som är ett opartiskt statligt eller icke-statligt organ, som har nödvändig kompetens och nödvändigt ansvar för att utfärda certifikat om överensstämmelse enligt fastställda regler om förfarande och administration.
- ii) *Kontrollorgan*, som är ett opartiskt organ med den organisation, personal, kompetens och integritet som behövs för att enligt specificerade kriterier utföra sådana uppgifter som bedömning av tillverkarens kvalitetssystem och rekommendationer rörande godtagande av systemet samt efterföljande kontroll av systemet liksom urval och värdering av produkter på byggplatsen eller i fabriken eller på annan plats enligt särskilda regler.
- iii) *Provningslaboratorium*, som är ett laboratorium som mäter, undersöker, provar, kalibrerar eller på annat sätt bestämmer materials eller produkters egenskaper eller funktioner.

I i) och ii) (första alternativet) i punkt 2 kan de tre funktionerna i punkt 3 i) till iii) utföras antingen av ett och samma organ eller av olika organ. I det sistnämnda fallet genomför kontrollorganet och/eller provningslaboratoriet sina respektive uppgifter på det certifierande organets vägnar.

I fråga om kriterier som rör de certifierande och kontrollerande organens samt provningslaboratoriernas kompetens, opartiskhet och integritet, se bilaga 4.

4. EG-MÄRKE. EG-INTYG OM ÖVERENSSTÄMMELSE. EG-FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSSTÄMMELSE.**4.1 EG:s överensstämmelsemärke.**

EG:s överensstämmelsemärke skall bestå av symbolen CE enligt nedan.

Det skall åtföljas av

- tillverkarens namn eller varumärke och, om det är lämpligt,
 - information för att ange produktens egenskaper, i tillämpliga fall tekniska specifikationer,
- tillverkningsårets två sista siffror,
- berört kontrollorgans identifikationssymbol,
- numret på EG-intyget om överensstämmelse.

4.2 EG-intyg om överensstämmelse

EG-intyget om överensstämmelse skall särskilt innehålla

- namn på och adress till det utfärdande organet,
- namn på och adress till tillverkaren eller dennes ombud inom EG,
- beskrivning av produkten (typ, identifiering, användning, etc.),
- föreskrifter med vilka produkten överensstämmer,
- särskilda villkor som gäller för användningen av produkten,
- intygets nummer,
- villkor och giltighetstid för intyget, i tillämpliga fall,
- namn på och tjänsteställning för den person som är behörig att underteckna intyget.

4.3 EG-försäkran om överensstämmelse

EG-försäkran om överensstämmelse skall särskilt innehålla

- namn på och adress till tillverkaren eller dennes ombud inom EG,
- beskrivning av produkten (typ, identifiering, användning, etc.),
- föreskrifter som produkten överensstämmer med,
- särskilda villkor som gäller för användningen av produkten,
- namn på och adress till det godkända organet, i tillämpliga fall,
- namn på och tjänsteställning för den person som är behörig att underteckna försäkran på tillverkarens eller dennes befullmäktigade företrädares uppdrag.

4.4 Intyg och försäkran om överensstämmelse skall utfärdas på det officiella språket eller de officiella språken i den medlemsstat där produkten skall användas.

*BILAGA 4***GODKÄNNANDE AV PROVNINGSLABORATORIER SAMT KONTROLL- OCH CERTIFIERINGSORGAN**

De provningslaboratorier, kontrollorgan och certifieringsorgan som utsetts av medlemsstaterna måste uppfylla följande minimikrav:

1. Tillgång skall finnas på personal, nödvändiga hjälpmedel och utrustning.
2. Personalen skall ha teknisk kompetens och yrkesheder.
3. Ledning och teknisk personal som genomför provningar, utarbetar rapporter, utfärdar intyg och utför den övervakning som direktivet förutsätter skall ha en opartisk ställning i förhållande till alla, grupper eller enskilda, som direkt eller indirekt är knutna till byggproduktmarknaden.
4. Personalen skall ha tystnadsplikt.
5. En allmän ansvarsförsäkring skall tecknas, såvida inte ansvaret täcks av staten enligt nationell lag.

Behöriga myndigheter i medlemsstaterna skall regelbundet kontrollera att villkoren under 1 och 2 uppfylls.
